

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

**Supplerende samlenotat
for rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 13. marts 2020**

10. marts 2020

S. 2 Punkt 7: Migrationssituationen.

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

Migrationssituationen

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Resumé

På baggrund af situationen på grænsen mellem Tyrkiet og Grækenland er migrationssituationen sat på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13. marts 2020. Punktet skal ses i lyset af det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 4. marts 2020, der var indkaldt af samme årsag. Der forventes på rådsmødet en generel drøftelse af udviklingen i situationen siden det ekstraordinære rådsmøde, implementeringen af den iværksatte støtte til Grækenland samt behovet og mulighederne for at yde yderligere støtte. Drøftelsen forventes at tage udgangspunkt i rådsmødeerklæringen, der blev vedtaget på det ekstraordinære rådsmøde den 4. marts 2020. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Tyrkiet trak i weekenden den 29. februar – 1. marts 2020 sin grænse- og kystvagt tilbage fra grænsen mellem Grækenland og Tyrkiet. Den tyrkiske regering udtalte samtidigt i pressen, at man fra tyrkisk side ville åbne grænserne mod Grækenland. Dette har forårsaget et markant migrationspres mod Grækenlands lande- og søgrænse mod Tyrkiet.

Den græske regerings sikkerhedsråd traf på baggrund af dette den 1. marts 2020 beslutning om en række tiltag, der bl.a. indebærer styrkelse af Grækenlands ydre grænse, anmodning om aktivering af Det Europæiske Grænse- og Kystvagtsagenturs (Frontex) hurtige grænseindsats, midlertidig suspension den kommende måned af muligheden for at indgive asylansøgninger samt anmodning til EU's udenrigsministerråd om anvendelse af artikel 78, stk. 3, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Efter TEUF artikel 78, stk. 3, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage midlertidige foranstaltninger til fordel for en eller flere medlemsstater, som står over for en nødsituation i form af en pludselig tilstrømning af tredjelandstatsborgere. Afgørelsen træffes efter høring af Europa-Parlamentet. Det bemærkes, at afgørelser efter TEUF artikel 78, stk. 3, ikke er bindende for og ikke finder anvendelse for Danmark på grund af det danske retsforbehold.

Situationen i Grækenland medførte, at der blev afholdt et ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender) og et ekstraordinært rådsmøde (udenrigsanliggender) den 6. marts 2020. På det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) blev vedtaget en rådsmødeer-

klæring, hvori udtrykkes solidaritet med Grækenland, Bulgarien og Cypern samt andre medlemsstater, der ligeledes berøres af situationen, og hvori understreges, at EU og dets medlemsstater er fast besluttet på effektivt at beskytte EU's ydre grænser, idet illegale grænseskrydsninger ikke vil blive tolereret. EU og dets medlemsstater er klar til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med EU-lovgivningen og internationale forpligtelser. Af rådsmødeerklæringen fremgår endvidere, at migranter ikke bør tilskyndes til at risikere deres liv ved forsøg på illegale krydsninger af lande- eller søgrænsen, og opfordrer alle aktører, herunder den tyrkiske regering til at sprede dette budskab og imødegå misinformation. Af rådsmødeerklæringen fremgår endvidere, at EU vil fortsætte bekæmpelsen af menneskesmugling samt det tætte samarbejde med partnerne på Vestbalkan om håndtering af migrationsstrømme.

Rådsmødeerklæringen byder Kommissionens lovning om økonomisk støtte til Grækenlands håndtering af migrationsstrømmen velkommen. Samtidigt gives lovning om, at alle medlemsstater, Kommissionen og EU-agenturerne er klar til at yde støtte til områder under migrationspres. Der henvises specifikt til Frontex' iværksættelse af en hurtig grænseindsats i Grækenland.

Rådsmødeerklæringen behandler også forholdet til Tyrkiet. Rådet anerkender den migrationsbyrde, som Tyrkiet bærer, men afviser i stærke vendinger Tyrkiets brug af migrationspres til politiske formål. Rådet forventer, at Tyrkiet implementerer den fælles erklæring fra 2016 fuldt ud i forhold til alle medlemsstater, og det understreges i den forbindelse, at implementeringen er til gavn for alle parter.

Endelig fastslås det i rådsmødeerklæringen, at Rådet og Kommissionen vil fortsætte med at følge udviklingen i situationen og koordinere EU's indsatser, samt at Rådet (retlige og indre anliggender) på rådsmødet den 13. marts 2020 vil udbygge EU's initiativer til at dække Grækenlands behov.

EU støtter bl.a. Grækenlands opretholdelse af kontrollen med den ydre grænse mod Tyrkiet. Den administrerende direktør for Frontex orienterede således den 2. marts 2020 EU's medlemsstater gennem Frontex' bestyrelse om, at man fra Frontex' side ville imødekomme den græske anmodning om en hurtig grænseindsats. Frontex' hurtige grænseindsats består dels af teknisk udstyr med besætning i form af mellemstore og større skibe, fly, helikoptere og køretøjer med termisk udstyr samt et mandskabsbidrag i form af 108 grænsevagter m.v. Danmark bidrager til Frontex' hurtige grænseindsats med et Challengerfly. Derudover har Danmark tilbudt Frontex at bidrage til udsendelsen af mandskab med to politifolk som teamledere. Hvorvidt disse udsendes er fortsat under afklaring. Derudover bidrager Danmark med et civilbeskyttelsesbidrag i form af tæpper og generatorer. Det forventes endvidere, at Danmark vil bidrage med asylekspertes til EU's asylstøttekontors (EASO) operation i Grækenland.

Situationen i grænseområdet mellem Grækenland og Tyrkiet er siden afholdelsen af det ekstraordinære rådsmøde den 4. marts 2020 generelt blevet roligere, men der rapporteres fortsat om irregulære grænseskrydningsforsøg og uacceptabel adfærd fra de tyrkiske myndigheder. På

søgrænsen kan den roligere situation delvist tilskrives perioder med dårligt vejr, der har besværliggjort overfarten til de græske øer. Migrationspresset på Grækenland må dog fortsat betegnes som højt.

3. Formål og indhold

Formålet med punktet forventes at være en drøftelse af den aktuelle situation på grænsen mellem Grækenland og Tyrkiet og udviklingen i situationen siden det ekstraordinære rådsmøde den 4. marts 2020, samt hvordan EU kan yde yderligere støtte til Grækenlands håndtering af migrationspresset. Det forventes således, at der vil være en drøftelse af, hvordan EU og EU's medlemsstater kan styrke Grækenlands ydre grænser, herunder særligt igennem Frontex' operationer. Det er forventningen, at der i lighed med på det ekstraordinære rådsmøde den 4. marts 2020 vil være bred opbakning blandt medlemsstaterne til at yde støtte til Grækenland, herunder til den af Frontex iværksatte hurtige grænseindsats.

Der forventes endvidere en status fra Kommissionen og de relevante EU-agenturer om de indsatser, der er iværksat eller er på vej til at blive iværksat til støtte for Grækenland, herunder hvilke bidrag der er behov for fra medlemsstaternes side. Denne del af drøftelserne forventes at tage udgangspunkt i Kommissionens handleplan, der udover Frontex's grænserelaterede aktiviteter, civilbeskyttelsesbidrag og finansiel støtte til Grækenland også omfatter indsatser fra EASO til støtte for Grækenlands asylsystem samt et program til udsendelse af personer, der ikke har lovligt ophold i Grækenland.

Grækenland er på nuværende tidspunkt ikke fremkommet med anmodning om omfordeling af migranter og flygtninge begrundet i den nuværende situation med højt migrationspres. Det er dog forventningen, at spørgsmålet om at hjælpe Grækenland gennem omfordeling vil være et tema på rådsmødet med væsentligt fokus på, om og i givet fald hvordan omfordeling kan ske, herunder evt. specifikke persongrupper, uden at det bliver en pull-faktor, der øger migrationspresset på Grækenland.

Spørgsmålet om Tyrkiet forventes ikke at være et væsentligt tema i drøftelserne, idet de udenrigspolitiske aspekter af situationen drøftes af udenrigsministrene i regi af rådet (udenrigsankligger).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har grundet den korte tidsperiode mellem fastsættelsen af punktet på dagsordenen for rådsmødet og rådsmødets afholdelse ikke været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være bred opbakning til Grækenland og indsatserne ved de ydre grænser, herunder til den støtte som iværksættes via Frontex' hurtige grænseindsats. *Der forventes endvidere bred opbakning til Kommissionens handleplan og til at yde bidrag i form af bl.a. civilbeskyttelsesbidrag og asylekspertes til EASO's operation i Grækenland. Et eventuelt spørgsmål om omfordeling, herunder af specifikke persongrupper, kan forventes at give anledning til velkendte skillelinjer mellem medlemsstaterne.*

10. Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at der bør udtrykkes støtte til Grækenland og landets indsats for at kontrollere de ydre grænser. Regeringen finder herunder, at det er væsentligt, at Grækenland modtager den nødvendige støtte til at håndtere det nuværende migrationspres bl.a. gennem Frontex' hurtige grænseindsats. Regeringen støtter og finder det væsentligt, at Kommissionen påtager sig ansvaret for, at der handles koordineret, og at kontrollen med EU's eksterne grænser bibeholdes. Regeringen finder i den forbindelse, at Kommissionen bør sikre, at der iværksættes de nødvendige præventive indsatser for, at migrationspresset ikke stiger på bl.a. migrationsruten gennem Vestbalkan, samt at det nødvendige beredskab er klart, såfremt dette skulle være tilfældet. Regeringen finder ikke, at omfordeling af asylansøgere m.v., herunder af specifikke persongrupper, bør være en del af løsningen på den nuværende situation, idet omfordeling af asylansøgere fra f.eks. de græske øer til øvrige EU-medlemsstater blot vil medføre et endnu større migrationspres på Grækenland.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har den 4. marts 2020 været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 4. marts 2020.